

ΤΟ ΠΑΜΠΕΙΡΑΪΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Στις 8 Φεβρουαρίου τέλειωσαν οι εργασίες του Παμπειραϊκού συνεδρίου, που διήρκεσαν 4 ημέρες. Σκοπός του ήταν να ξυπνήσει το ενδιαφέρον και την αγάπη των κατοίκων του Πειραιώς προς την πόλη τους, που όπως βρίσκεται τόσο κοντά στην πρωτεύουσα απορροφάται σχεδόν απ' αυτή. Γιαυτό και για ντεβίζ του Συνεδρίου είχε τεθή: «Ο Πειραιεύς για τον Πειραιά». Και όσο κι αν γενικότερα εξεταζόμενη ή κίνηση αυτή φαίνεται τοπικιστική, όμως ουσιαστικά εκδηλώνει μιαν αντίδραση σ' ένα είδος σνομπισμού που δείχνει το μεγάλο μέρος της πλούσιας τάξης του Πειραιά, περιφρονώντας σχεδόν την πόλη που έζησε και πλούτισε, γιατί είναι πόλη της δουλειάς και όχι ένα κέντρο ραφιναρισμένο.

Ο σνομπισμός αυτός δεν θάχε βέβαια σημασία για τα συμφέροντα του Πειραιά αν δεν εκδηλώνονταν και σαν προτίμηση για το κάθε τι αθηναϊκό από τα μικρότερα ως τα σπουδαιότερα ψώνια, που γίνονται συνήθως στις Αθήνας, και με τη νέκρωση σχεδόν κάθε πνευματικής ζωής και κίνησης.

Είναι βέβαια φυσικό κάθε πρωτεύουσα να εξασκεύει μια μεγάλην έλξη, όταν μάλιστα ή δεύτερη πόλη από τελεί ένα σύνολο σχεδόν μαζί της. Όμως αυτό δε σημαίνει ότι δεν πρέπει να γίνει κάθε προσπάθεια για να κινηθή το ενδιαφέρον ενός δλόκληρου εργαζόμενου κόσμου για το άμεσο περιβάλλον του για τη δημιουργία μιας πνευματικής κίνησης και την ανά-

πτυξη της κοινωνικής δράσης μέσα σ' αυτό.

Ανάμεσα στα θέματα του συνεδρίου είχε τεθή από την οργανώτρια «Παμπειραϊκήν Ένωσιν» και το ζήτημα της γυναικείας δράσης στον Πειραιά.

Εισηγήτρια είχε ορίστη ή κ. Έλένη Πολιτάκη παληά Πειραιώτισσα με γνωστή κοινωνική δράση. Η κ. Πολιτάκη μίλησε για την κοινωνική δράση των γυναικών στον Πειραιά που ίδρυσαν και συντηρούν άκόμε πρότυπα ιδρύματα.

Το σχολείο της εργάτιδος του «Συνδέσμου προς προστασίαν της εργάτιδος» που από 26 χρόνια μαθαίνουν γράμματα τα κορίτσια της εργατικής τάξης χάρη στην αείμνηστη ιδρύτρια του κ. Ξανθάκη την οποία διαδέχτηκε σήμερα ή κ. Φεράλδη. Το παράρτημα του πατριωτικού ιδρύματος, της αντιφασιστικής εταιρείας, του συλλόγου προς προστασίαν ανηλίκων και τώων άλλων που απαρτίθησε λεπτομερειακά ή κ. Πολιτάκη.

Άκόμε μίλησε για τη δράση των δασκαλισσών Πειραιώς που με το σύλλογό τους ιδρυμένο από τη Δίδα Νευπλιώτη έχουν να επιδείξουν μεγάλη έκπολιτιστική δράση που συνεχίζεται και τώρα. Άνέφερε ακόμη για το τμήμα Πειραιώς του Συνδέσμου μας που και παλαιότερα και τώρα εργάζεται για την ισοπολιτεία των φύλων και τέλος μίλησε για τις εργαζόμενες γυναίκες του Πειραιώς που από παιδάκια δουλεύοντας με όρους βαρείς αυξάνουν τον πλούτο της χώρας ενώ αυτές δυστυχοῦν.

Μετά την κ. Πολιτάκη μίλησε η Γεν. Γραμματεὺς τοῦ τμήματος τοῦ Συνδέσμου στὸν Πειραιᾶ. Ἡ Δίδα Πασχάλη συνόψισε σὲ λίγα ζουμερὰ λόγια τὴ δράση γυναικῶν στὸν Πειραιᾶ ὅχι μόνο στὸ καθαρῶς φιλανθρωπικὸ ἀλλὰ καὶ γενικὰ στὸ ἐκπολιτιστικὸ στάδιο καὶ τόνισε ὅτι ἡ συμβολὴ τῆς Πειραιώτισσας εἶναι καὶ ἀναγνωρίζεται σήμερα ὡς ἀπαραίτητη σὲ κάθε ἀνθρωπιστικὸ ἔργο. Καὶ πρόσθεσε: «Μὲ τὰς πλέον ἢ ἐνθαρρυντικὰς αὐτὰς προϋποθέσεις καλεῖται σήμερα ν' ἀναλάβῃ ἡ γυναῖκα νέα καθήκοντα, τὰ καθήκοντα ποῦ ἀπορρέουν ἀπὸ τὸ νέον δικαίωμα τῆς δημοτικῆς ψήφου. Διότι τὴν συμμετοχὴν τῆς γυναικὸς στὸν ἄθλον δὲν τὴν ἐννοοῦμεν ἡμεῖς οἱ γυναῖκες ποῦ τὴν ἐζητήσαμεν σὰν μιὰ τυπικὴν πράξιν γιὰ τὴν ἐκλογὴν ὠρισμένων προσώπων στὴ διοίκησιν τοῦ Δήμου. Χωρὶς νὰ ὑποτιμοῦμε καθόλου τὴν ἀξίαν τῆς ἐκλογῆς αὐτῆς, πιστεύομεν ὅτι τότε μόνον θὰ ἐλοκληρωθῇ σὲ πλοῦσια ἀποτελέσματα, ὅταν οἱ ἐκλογεῖς καὶ τῶν δύο φύλων πύσσουν νὰ νομίζουν ὅτι τὸ καθήκον των τελειώνει: στὴν τυπικὴν αὐτὴν ἐκλογὴν καὶ ἀντιθέτως πιστεύουν ὅτι μὲ αὐτὴν καὶ ἔπειτα ἀπ' αὐτὴν πρέπει ν' ἀρχίζουν νὰ συμμετέχουν μὲ ἕλας τὰς δυνάμεις των εἰς τὴν καθίδρυσιν ἔλων ἐκείνων τῶν θεσμῶν ποῦ ἀποτελοῦν ἀρμοδιότητος τοῦ Δήμου καὶ στὸ πλαίσιο τῶν ὁποίων ἡ γυναῖκα ἐδειξε ἤδη μεγάλην ἱκανότητα καὶ κοινωνικὴν δράσιν. Ἔτσι ἡ συμβολὴ τῆς γυναικῆς θὰ ὠφελήσῃ ἐλοκληρῶν τὸ κοινωνικὸν σύνολον.

Καὶ μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν θὰ ἠθέλαμε νὰ ἐπισημώμε τὴν προσοχὴν τοῦ Συνεδρίου εἰς τὴν ἀδικίαν ποῦ γίνεται εἰς βάρους τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν τῶν λαϊκῶν τάξεων αἱ ὁποῖαι ἐξαιροῦνται τοῦ δικαιώματος τῆς ψήφου διότι εἶναι ἀγράμματοι. Τὸ συνέδριον ἀφοῦ ἀναγνωρίσει ὅτι οἱ περιορισμοὶ τοῦ νόμου πλήττουν ἰδιαιτέρως τὸν Πειραιᾶ μὲ τὸν ἐργαζόμενον πληθυσμὸν τῶν γυναικῶν του, ὀφείλει νὰ ζητήσῃ τὴν ἀρσιν τῆς ἀδικίας αὐτῆς, ἐὰν πραγματικῶς ἐκτιμᾷ τὴν συμμετοχὴν τῆς γυναικῆς εἰς τὸν ἄθλον τὴν ὁποίαν ἡμεῖς παρέχομεν ἀμέριστον».

Μετά τὴν ὁμιλίαν τῆς διδάσ. Πασχάλη ἡ ὁποῖα χειροκροτήθηκε ζωηρότατα ἡ κ. Μ. Σδώλου ποῦ πέρασε τὴν πρώτη παιδικὴ ἡλικία τῆς στὸν Πειραιᾶ πῆρε τὸ λόγο.

Μὲ λίγα χτυπητὰ λόγια ζήτησε νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Συνεδρίου σὲ τρία κύρια σημεῖα. α) Στοὺς σκληροὺς ἔρους μὲ τοὺς ὁποίους ἐργάζεται ἡ γυναῖκα σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ στὸν Πειραιᾶ σὰν βιομηχανικὸ κέντρο τόσο ἡ ἐργάτρια, ὅσο καὶ ἡ ὑπάλληλος, στὰ ἡμερομίσθια τῆς πείνας ποῦ πέρνουν, στὴν ἀνάγκη ποῦ βρίσκονται: νὰ ρίχνουν τὰ παιδιὰ τους στὴ δουλειὰ ἀπὸ τὴν τρυφερότερη ἡλικία τους, στὴν ἀπόγνωσὴ τους, σὰν μένον ἀνεργεῖς καὶ ἀπὸ ἀστοργία τοῦ Κράτους ὅπως συνέβηκε μὲ τίς χιλιάδες ἐργάτριες τῆς ραφῆς τοῦ στρατοῦ.

Καὶ παρακάλεσε τὸ συνέδριον νὰ ζητήσῃ ἐντατικὰ νὰ ἐφαρμοστοῦν μερικὸί θεσμοὶ καὶ μέτρα τὰ ὁποῖα θὰ μπορούσαν νὰ καλυτερέψουν τὴ θέσιν τῶν ἐργαζομένων τάξεων π.χ. τὸν καθορισμὸ ἐνὸς ἐλαχίστου ἔριου ἡμερομισθίου, τὴν πλήρη ἐφαρμογὴ ἔλων τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων καὶ τῆς ἀσφάλειας μητρότητος ὡς καὶ τὴν γενικὴ καθιέρωση τῆς ὀχτώωρης δουλειᾶς.

Καὶ παράλληλα τὴν ἀνάπτυξη θεσμῶν καὶ ἰδρυμάτων προνοίας γιὰ νὰ βοηθηθῇ ἡ ἐργαζόμενη μητέρα καὶ τὸ παιδί τῆς.

Τὸ δεύτερο σημεῖο ποῦ ἔθιξε ἀναφέρεται στὸ γνωστὸ στοὺς ἀναγνώστες μας ζήτημα τῶν οἰκῶν ἀνοχῆς Πειραιῶς τῶν περίφημων Βούρλων, ποῦ εἶχε ἤδη θιχθῆ στὸ συνέδριον καὶ ζητήθηκε μάλιστα καὶ ἡ κατάργησή τους ἀπὸ τὸν ἀντιπρόσωπο τοῦ προσωφικτοῦ συλλόγου τῆς Δραπετῶνας, ὅπου μαλόνουν ὅλη τὴ συνοικία.

Ἡ κ. Σδώλου εἶπε πὼς μὲ λύπη τῆς ἀναγκάζεται νὰ ἀναφέρει στὸ συνέδριον ὅτι ἡ Δημοτικὴ ἀρχὴ Πειραιῶς ἀναμίχθηκε σὲ μιὰν θλιβερὴν ὑπόθεσιν σχετικὰ μὲ τοὺς οἰκούς αὐτούς. Πρόκειται γιὰ τὴ γνωστὴ σύμβαση, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία τὸ γυναικεῖο τὸ ἀνθρώπινο ποῖμνιο τῶν Βούρλων θὰ παραδίδονταν γιὰ ἐκμετάλλευση σ' ἕναν ἐργολάβον τοῦ εἶδους. Οἱ γυναῖκες αὐτῆς—σύμφωνα πάντα μὲ τὴ σύμβαση—θὰ ἦταν ὑποχρεωμένες νὰ πληρώνουν 37 δραχ. τὴν ἡμέρα στὸν ἐργολάβον ὁ ὁποῖος γιὰ τὴν ἐκχώρησιν αὐτὴ ὑποχρεώονταν νὰ χτίσει μεγάλο χτίριο τὸ ὅποιο ὕστερα ἀπὸ 20 χρόνια θὰ ἔμενε στὴ κατοχὴ τοῦ Δήμου Πειραιῶς καὶ θὰ χρησίμευε γιὰ νοσοκομεῖα.

Εἶναι γνωστὸ πὼς δύο φορές ἤδη ὁ Σύνδεσμός μας ἐμπόδισε νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ αἰσχος αὐτὸ διὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν.

Ἡ κ. Σδώλου τόνισε πὼς εἶναι ἀδικο ν' ἀποδοθῇ ἕνα στίγμα στὴν πόλιν τοῦ Πειραιῶς μὲ τὴν ἀνάμιξη τῆς διοίκησός του σὲ μιὰ ὑπόθεσιν καθαρῆς σωματεμπορίας. Ἡ ἀνακοίνωσιν αὐτὴ ἔκανε κατάπληξιν στὸ ἀκροατήριον τὸ ὅποιο ἐπανειλημμένως φώναζε «αἰσχος αἰσχος» ἀποδοκιμάζοντας μὲ ἀηδία τὴν πράξιν αὐτὴν, ἐνῶ χειροκροτοῦσε τὴν ὁμιλήτρια. Προχωρῶντας ἡ κ. Σδώλου εἶπε πὼς πιστεύει ὅτι τὸ ζήτημα δὲν θὰ ξαναθεθῆ πειᾶ, ἀλλὰ σύγχρονα χρειάζεται τὸ συνέδριον νὰ προχωρήσῃ περισσότερο καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν πλήρη κατάργησιν τοῦ συστήματος τῶν οἰκῶν ποῦ διατηροῦν τὴν οἰκτρότερη σκλαβιὰ ποῦ εἶδεν ὁ κόσμος καὶ μολύνουν σωματικὰ καὶ ἠθικὰ τὴν κοινωνία μας.

Τὸ ἀκροατήριον τὸ δέχτηκε μὲ ζωηρὲς ἐπιδοκιμασίες.

Τὸ τρίτο σημεῖο ποῦ ἔθιξε ἦταν τὸ ζήτημα τῆς γυναικείας ἰσοπολιτείας. Εἰδικώτερα ὑποστήριξε θερμὰ τὴν πρότασιν τοῦ τμήματος Πειραιῶς ποῦ γινε ἀπὸ τῆς διδάσ. Πασχάλη νὰ λείψουν οἱ περιορισμοὶ τοῦ νόμου καὶ νὰ μπορέσουν νὰ πάρουν μέρος στὶς ἐκλογὰς ὅλες οἱ γυναῖκες. Σήμερα ἐξαιροῦνται ἀδικο μόνο οἱ λαϊκῆς γυναικῆς ποῦ πλουτίζουν μὲ τὸν ἰδῶτα τους τὸν τόπον καὶ αὐτοὺς ποῦ ὕστερα νομίζουν δικαίωμά τους νὰ τίς ἀδικοῦν.

Καὶ ζήτησε ἀπὸ τὸ συνέδριον νὰ περιλάβῃ καὶ τὴν πρότασιν αὐτὴ ποῦ θίγει εἰδικώτερα τὸν Πειραιᾶ σὰν ἐργατικὴ πόλιν.

Ὑστερα ἀπὸ τὴν κ. Σδώλου μίλησε ὁ βουλευτὴς κ. Μαρσέλλος ὑποστηρίζοντας τὴν ἀπόψιν τῆς ἰσοπολιτείας τῆς γυναικῆς ὡς καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ ἐπαγγελματικοῦ ἐπιμελητηρίου κ. Πλατανιώτης. Ὑστερα πῆρε τὸ λόγο ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας τῶν ἐργατῶν τῆς Ἑλλάδος κ. Δημητράτος καὶ μὲ τὴν γνωστὴ εὐγλωτία του τόνισε ὅτι τὰ γυναικεῖα ζη-

τήματα είναι κοινωνικά ζητήματα που θίγουν κύρια τις εργαζόμενες τάξεις. Οι τάξεις αυτές έχουν στο πρόγραμμά τους την εξίσωση των φύλων στα δικαιώματα γιατί στην πραγματικότητα ή βιοπάλη έχει εξισώσει τα φύλα στον καθημερινό μόχθο. Η εργατική τάξη της Ελλάδος προσέθεσε, νομίζει καθήκον της να ενισχύσει με κάθε τρόπο την κίνηση που ζητά να αποκαταστήσει τη γυναίκα στην κοινωνία και αυτή στην άμεσα μελλοντική κοινωνία θα εξασφαλίσει πλήρη ιστιμία στη γυναίκα σ' όλα τα στάδια της κοινωνικής ζωής. Όσο για το ζήτημα των Βούρλων ζητά την πλήρη κατάργηση του βρωμερού αυτού συστήματος που καταστρέφει τις λαϊκές τάξεις και αποτελεί ένα δείγμα ακόμα της οικονομικής έκμετάλλευσης τους από την άρχουσα τάξη. Καταλήγοντας πρότεινε να ζητήσει το Συνέδριο την παραχώρηση και πολιτικών δικαιωμάτων στις Έλληνίδες.

Μετά τον κ. Δημητράτο μίλησε ο πρόεδρος του Προσφυγικού Συλλόγου Δραπετσώνας βεβαιώνοντας όσα εξέθεσε ή κ. Σιδώλου και ζητώντας την πλήρη κατάργηση των οίκων. Είμαστε ευγνώμονες προς αυτόν ως και προς τον Γεν. Γραμ. της Συνομοσπονδίας κ. Δημητράτο, τον κ. Μαρσέλλο, τον κ. Πλατανιώτη και όλους τους άλλους που συνηγόρησαν για το δική μας στο Παμπειραϊκό συνέδριο. Μ' όλη την αντίδραση των ενδιαφερομένων κύκλων που σύσσωμη προσπάθησε και να διαψεύσει την ανάμιξη του Δήμου Πειραιώς στο ζήτημα των Βούρλων, μολονότι το ζήτημα πέρσει πηρε ευρύτατη δημοσιότητα, ανάμεσα στις αποφάσεις του Συνεδρίου υπάρχει και ή εξέγης: «Νά γίνει το ταχύτερον ή μεταφορά των οίκων των Βούρλων και να ζητηθή ή πλήρης κατάργησης των». Έλπίζομε ή απόφαση αυτή που τιμά την Πειραϊκή κοινωνία να μη μείνει μόνο στο χαρτί.

Όσο για την γυναικεία ψήφο και την εξέλειψη των περιορισμών της ή συνταχτική επιτροπή των αποφάσεων δέ θέλησε να την περιλάβει σ' αυτές με την πρόφαση πως το ζήτημα δέν αφορά τον Πειραιά άλλ' είναι γενικό. Ασφαλώς γιατί ή συνταχτική επιτροπή περιλάμβανε και πολιτευόμενους που δέν θά είχαν να κερδίσουν από τις γυναικείες ψήφους των λαϊκών τάξεων. Η πρόεδρος του τμήματος του Συνέσμου μας κ. Φεράλδη ως και ή Γεν. Γραμματεύς κ. Πασχάλη διεμπτυρήθηκαν έντονα γι' αυτό χωρίς δυστυχώς ν' άκουσθουν.

Όπωςδήποτε ή ανακίνηση των γυναικείων ζητημάτων μέσα στο συνέδριο αυτό έπου αντιπροσωπεύονταν όλων των ειδών οι νοοτροπίες, είχε το αποτέλεσμα να τα προαγάγει μέσα στην Πειραϊκή δημόσια γνώμη. Και αυτό είναι κάτι.